

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурно-пізнавальний туризм

Рівень вищої освіти - бакалаврський
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма « Туризм»

Спеціальність 242 Туризм

шифр і назва

Спеціалізація

за наявності

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 18 жовтня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчального курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Культурно-пізнавальний туризм
Викладач (-і)	Вичівський Павло Павлович
Контактний телефон викладача	+380951261040
E-mail викладача	pavlo.vuchivskui@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –6 (180 год.) 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=73&id_cou=3571
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем, у класі Classroom https://classroom.google.com/r/MzEwOTI3NjlyMTBa/sort-last-name
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Культурно-пізнавальний туризм» належить до професійно-орієнтованих дисциплін і відповідно до структурно-логічної схеми викладення дисциплін, передбачених навчальними планами цього фаху, викладається в першому семестрі другого року навчання. Вона займає провідне місце в ряду спеціалізованих дисциплін, оскільки практично жодна подорож не обходиться без здійснення культурно-пізнавальної діяльності. Таким чином, Культурно-пізнавальний туризм фактично є одним з фундаментальних основ туристського продукту, що підтверджується і українським законодавством згідно з положеннями якого його віднесено до когорті характерних туристичних послуг. Про це свідчать і тенденції розвитку міжнародного туризму: саме культурно-пізнавальний туризм стає дедалі популярнішим і користується високим попитом серед туристів багатьох країн світу. Тому ознайомлення з основами культурно-пізнавального туризму є важливою складовою підготовки фахівців, відповідає сучасним запитам і тенденціям розвитку галузі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета – сформувані необхідні теоретичні знання та практичні компетенції з основ культурно-пізнавального туризму, сформувані у майбутнього фахівця у сфері туризму глибокі знання про ресурси культурно-пізнавального туризму, а також різні аспекти зміни у ході розвитку сучасного культурно-пізнавального туризму.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння студентами головних закономірностей розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні та світі; – вивчення студентами теоретичних засад культурно-пізнавального туризму; – формування знань щодо сучасних тенденцій розвитку культурно-пізнавального туризму; – визначення характерних особливостей розвитку в'їзних та виїзних тур потоків України; – вивчення студентами ресурсної бази культурно-пізнавального туризму. 	
4. Компетентності	

К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
 К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
 К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища
 К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
 К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
 К12. Навички міжособистісної взаємодії
 К13. Здатність планувати та управляти часом
 К14. Здатність працювати в команді та автономно
 К15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
 К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

5. Програмні результати навчання

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
 ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
 ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
 ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
 ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
 ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
 ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
 ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	40
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	242 туризм	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
					я

<p>Тема 1. Поняття культурно-пізнавального туризму</p> <p>1. Вступ до курсу.</p> <p>2. Теоретичні основи культурно-пізнавального туризму.</p> <p>3. Визначення культурного туризму.</p>	лекція	5; 23; 26; 28	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 2. Характеристика сучасного розвитку культурно-пізнавального туризму.</p> <p>1. Характеристика культурних туристів.</p> <p>2. Рівні культурного туризму.</p> <p>3. Фактори і сучасні умови розвитку культурного туризму.</p> <p>4. Тенденції розвитку культурного туризму.</p>	лекція	2; 12; 20;	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 3. Соціально-економічна природа культурно-пізнавального туризму.</p> <p>1. Соціальна складова культурно-пізнавального туризму.</p> <p>2. Культурно-пізнавальний туризм і розвиток економіки.</p>	Сам.роб.	1;2;5	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 4. Теоретичні основи дослідження культурно-пізнавального туризму.</p> <p>1. Методи наукового дослідження в культурно-пізнавальному туризмі.</p> <p>2. Модель задоволення потреб людини в культурно-пізнавальному туризмі.</p>	лекція	13; 14; 15	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 5. Особливості впливу культурно-пізнавального туризму на розвиток територіальних одиниць</p> <p>1. Культурно-пізнавальний туризм і його вплив на розвиток туристичних міст</p> <p>2. Роль культурно-пізнавального туризму в соціально-економічному розвитку регіону (територій)</p>	лекція	4; 12; 16; 20; 25	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання

<p>Тема 6. Використання музеїв в контексті розвитку культурно-пізнавального туризму</p> <ol style="list-style-type: none"> Музей як складова культурно-пізнавального туризму Діяльність музеїв у контексті розвитку КПТ 	лекція	3; 12; 20	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 7. Види культурного туризму</p> <ol style="list-style-type: none"> Ресурсна база культурного туризму. Практика використання культурних благ туристами. Види культурного туризму: <ol style="list-style-type: none"> культурно-історичний туризм, культурно-пізнавальний (екскурсійний) туризм, арт-туризм, «подієвий» туризм (розрахований на відвідування туристом певної події). креативний туризм, еко-культурний туризм, туризм «вражень», тематичний туризм. 	практ. за н	12; 16; 25	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 4 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 8. Культурний продукт для туризму: структура, основні особливості та елементи виробництва</p> <ol style="list-style-type: none"> Формування концепції продукту для культурного туризму Вигоди культурного продукту і мотиви його споживання в туризмі Особливості виробництва і споживання культурного продукту в туризмі Інтерпретація культурної пам'ятки: поняття та напрямки розробки Автентичність культурного продукту і способи її конструювання 	практ. за н	1; 6; 17; 25	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 4 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання

<p>Тема 9. Формування концепції продукту для культурного туризму: структура, алгоритм процесу і характеристика основних елементів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості процесу розробки культурного продукту для туризму 2. Ситуаційний аналіз виробництва культурного продукту для туризму 3. Аналіз зовнішнього оточення 4. Систематизація результатів ситуаційного аналізу і обґрунтування стратегії розвитку культурної пам'ятки на ринку туристичних послуг 5. Формування конкурентоспроможного продукту для культурного туризму 	<p>практ. за н</p>	<p>3; 6; 11; 12; 17; 25</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 4 год. практ., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 10. Особливості просування культурних продуктів для туризму</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система просування в культурному туризмі 2. Роль і функції маркетингових організацій дестинації в просуванні продуктів для культурного туризму 3. Використання інформаційно-телекомунікаційних технологій в просуванні культурних тур продуктів 	<p>практ. за н</p>	<p>3; 11; 12</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 4 год. практ., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 11. Масові культури як аспект розвитку культурно-пізнавального туризму.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурно-пізнавальний туризм як компонент соціокультурної діяльності. 2. Культурний туризм в контексті масової культури. 3. Культурно-пізнавальний туризм як контркультура в просторі субкультур масових туристичних культур. 4. Розвиток культурно-пізнавального туризму в карпатському регіоні України. 	<p>практ. за н</p>	<p>7; 11; 24</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 4 год. практ., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>

<p>Тема 12. Історичний нарис Прикарпаття (I частина)</p> <p>1. Загальна характеристика Івано-Франківської області: розміщення, адміністративний поділ та населення</p> <p>2. Територія Прикарпаття в найдавніші часи</p> <p>3. Прикарпаття в період утворення та розпаду Київської Русі</p>	<p>практик. за н</p>	<p>3; 8; 11</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 4 год. практик., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 13. Історичний нарис Прикарпаття (II частина)</p> <p>1. Історія древнього Галича</p> <p>2. Прикарпаття у складі Речі Посполитої (середина XIV ст. – 1772 р.)</p> <p>3. Прикарпаття під владою Австро-Угорської імперії (1772 р.– 1918 р.)</p> <p>4. Прикарпаття в період ЗУНР</p>	<p>практик. за н</p>	<p>12; 23; 26</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практик., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 14. Використання культурної спадщини та мистецтва для розвитку культурно-пізнавального туризму</p> <p>1. Сучасні тенденції використання культурної спадщини та мистецтва для розвитку культурно-пізнавального туризму</p> <p>2. Концептуальні засади використання культурної спадщини та мистецтва у культурно-пізнавальному туризмі</p>	<p>лекція</p>	<p>8; 9; 23; 27</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практик., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>

<p>Тема 15. Розвиток культурно-пізнавального туризму в Україні на початку XXI століття</p> <p>1. Потенціал культурно-пізнавального туризму у збереженні культурної спадщини України.</p> <p>2. Перспективи розвитку культурно-пізнавального туризм в Івано-Франківській області</p>	лекція	21; 22; 29	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 16. Масові культури як аспект розвитку культурно-пізнавального туризму.</p> <p>1. Культурно-пізнавальний туризм як компонент соціокультурної діяльності.</p> <p>2. Культурний туризм в контексті масової культури.</p> <p>3. Культурно-пізнавальний туризм як контркультура в просторі субкультур масових туристичних культур.</p> <p>4. Розвиток культурно-пізнавального туризму в карпатському регіоні України.</p> <p>5. Культурний туризм як важливий чинник соціально-культурного розвитку регіонів України</p>	лекція	19; 23; 27	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 17. Соціопсихологічні аспекти розвитку культурно-пізнавального туризму.</p> <p>1. Роль елементів культури в формуванні туристичного інтересу.</p> <p>2. Охорона та використання культурно-історичної та природної спадщини в туризмі.</p> <p>3. Вплив туризму на життя суспільства.</p> <p>4. Типологія туристів.</p> <p>5. Зовнішні чинники, що визначають туристську активність.</p> <p>6. Місце туристського призначення та його роль у мотивації туристської подорожі.</p>	лекція	5; 23; 26; 28	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання

<p>Тема 18. Вплив культурно-пізнавального туризму на розвиток суспільної свідомості.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурний туризм як стратегія розвитку міста. 2. Культурно-пізнавальний туризм - інструмент формування національної ідентичності. 3. Культурно-пізнавальний туризм – як складова формування національної гідності української молоді. 	лекція	2; 12; 20;	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 0 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 19. Історичний нарис Прикарпаття (III частина)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прикарпаття між двома світовими війнами (1919–1939 рр.) 2. Початок Другої світової війни і західноукраїнські землі 3. Розгортання антинацистського руху опору на Прикарпатті 4. Прикарпаття в добу тоталітаризму(1944–1991 рр.) 	практ. за н	1;2;5	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання
<p>Тема 20. Характеристика етнографічних регіонів Прикарпаття: Опілля й Бойківщина</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опілля: розміщення, історичний розвиток та перші поселення 2. Етнографічні особливості Опілля та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї 3. Бойківщина: розміщення, історичний розвиток та перші поселення 4. Етнографічні особливості Бойківщини та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї 	практ. за н	13; 14; 15	Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 5 год. сам	3 %	Відповідно до розкладу навчання

<p>Тема 21. Характеристика етнографічних регіонів Прикарпаття: Покуття та Гуцульщина</p> <p>1. Гуцульщина: розміщення, історичний розвиток та перші поселення</p> <p>2. Етнографічні особливості Гуцульщини та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї</p> <p>3. Покуття: розміщення, історичний розвиток та перші поселення</p> <p>4. Етнографічні особливості Покуття та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї</p>	<p>практик. за н</p>	<p>4; 12; 16; 20; 25</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практик., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 22. Музейна спадщина Прикарпаття (I частина)</p> <p>1. Косівський музей народного мистецтва та побуту Гуцульщини</p> <p>2. Приватний музей старожитностей Романа Кумлика в Верховині</p> <p>3. Історико-меморіальний музей Степана Бандери</p> <p>4. Музей визвольних змагань прикарпатського краю</p>	<p>практик. за н</p>	<p>3; 12; 20</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практик., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 23. Музейна спадщина Прикарпаття (II частина)</p> <p>1. Івано-Франківський краєзнавчий музей</p> <p>2. Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського</p> <p>3. Коломийський музей «Писанка»</p> <p>4. Долинський музей «Бойківщина» Тетяни і Омеляна Антоновичів</p>	<p>практик. за н</p>	<p>12; 23; 26</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практик., 5 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
<p>Тема 24. Музейна спадщина Прикарпаття (III частина)</p> <p>1. Національний заповідник «Давній Галич»</p> <p>2. Літературно-меморіальний музей Івана Франка</p> <p>3. Русівський літературно-меморіальний музей Василя Стефаника</p>	<p>практик. за н</p>	<p>8; 9; 23; 27</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практик., 3 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>

<p>Тема 25: Прикарпаття туристичне – Сакральна спадщина Прикарпаття: монастирі, церкви – Пам'ятки природи Прикарпаття. Скелі Довбуша – Видатні (легендарні) постаті Прикарпаття – Легенди, традиції, звичаї, обряди (в т. ч. календарна обрядовість), національна кухня жителів міст і сіл Прикарпаття: минуле та сучасність.</p>	<p>практ. за н</p>	<p>3; 8; 11</p>	<p>Відповідно до методичних рекомендацій, 0 год. л., 2 год. практ., 2 год. сам</p>	<p>3 %</p>	<p>Відповідно до розкладу навчання</p>
---	--------------------	-----------------	--	------------	--

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p style="text-align: center;">Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний та модульний (підсумкова контрольна робота); • підсумковий семестровий (екзамен). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійноопрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 70%).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі іспиту. На підсумковий семестровий контроль виносяться</p>
--	---

	питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів.
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

8. Політика курсу

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

9. Рекомендована література

1. Афанасьєв І.Ю., Устименко Л.М., Історія туризму. Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2005. 320 с.
2. Байназаров А.М. Туристичний імідж регіону: монографія. Х., 2011. 311 с.
3. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2012. 184с.
4. Босовська М.В. Інтеграційні процеси в туризмі : монографія. К. : КНТЕУ, 2015. 832 с.
5. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
6. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці : Книги-XXI, 2003. 300 с.
7. Коваленко Ю.О. Конкуреноспроможність України як об'єкту міжнародного туризму. Економіка: проблеми теорії та практики. 2012. Випуск 380. С.375-379
8. Корнієнко В. Використання пам'яток історії в туризмі: досвід та перспективи. К. : Видавництво КНУ ім. Т. Шевченка, 2006. 348 с.
9. Любіцева О.О. Методика розробки турів. К.: Альтерпрес, 2008. 346 с.
10. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. 2-ге вид., переробл. та доп. К. : Альтерпрес, 2003. 436 с.
11. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг. К. : Знання, 2008. 661 с.
12. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика : підручник. 2-ге вид., перероб. та допов. К. : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
13. Михайличенко Г.І. Організація туристичних подорожей : навч. посібник. К. : КНТЕУ, 2011. 392с.

**Викладач: доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу
та івентменеджменту**

Вичівський П.П.